

- N. B. : (1) All questions are compulsory.
(2) Figures to the right indicate marks.
(3) Give reasons / case law wherever necessary.

- 1) Answer the following in not more than two sentences each : 20
- Define 'Pawn'.
 - Will you advice to register a partnership firm? Give 2 reasons.
 - Who is Del Credere Agent?
 - Explain Hire Purchase.
 - What is 'reserve price'?
 - Who is Principal Debtor?
 - Give various types of agents.
 - What is the meaning of 'Special Lien'?
 - What are the four situations require public notice as per Section 72(a) of Indian Partnership Act, 1932?
 - Define 'Goods' under Sale of Goods Act, 1930.
- 2) Write short note on any four of the following : 20
- Indemnity and Guarantee
 - Distinction between Partnership and Company
 - Unpaid seller
 - Qui facit per alium facit per se
 - Auction sale
 - Rights and duties of Outgoing Partner
- 3) Solve any two of the following with reasons : 12
- Mr. X orders from Mr. Y Specific articles of Japan. Mr. Y sends these articles to Mr. X mixed with other articles of Japan which had not been ordered.
 - Can Buyer refuse to accept the goods? If so, on what grounds?
 - What action seller should take so that Buyer can accept such goods?
 - 'L', 'M', and 'N' are partners of a firm. 'N' is a dormant partner and he retires from partnership on 25th March 2017. Partners executed a dissolution deed to dissolve the firm from 1st April 2017, but fail to give public notice till 30th April 2017. 'M' borrowed Rs. 4,00,000/- in firms' name from 'Z'.
 - Is the firm liable to 'Z'? Give reason with relevant provisions.
 - Can 'N' be made liable for act of 'M'?

TURN OVER

- c) Mr. 'P' instructs Mr. 'R', a merchant to buy a ship for him. Mr. 'R' employs a ship surveyor of good reputation to choose a ship for Mr. 'P'. The surveyor makes the choice negligently and the ship turns out to be unseaworthy and is lost.
- Explain who is Sub-Agent?
 - Who will be bound to make good the loss to Mr 'P'? Give reason.
 - Will Mr 'R' be responsible for the negligence of the ship surveyor to Mr. 'P'? Give appropriate reason.
- 4) Answer the following in detail (**any four**) : 48
- Define bailment. Explain kinds of bailment and various rights and duties of bailor and bailee.
 - Discuss the implied conditions and warranties in a Contract of Sale of Goods.
 - Define Dissolution of firm. State various mode of dissolution of partnership firm.
 - Explain essential features of contract of sale. Distinguish between 'Contract of Sale' and 'Agreement to Sell'.
 - Discuss the following with respect to partnership firm:-
 - What is the object of registration of firm? Whether registration of firm is compulsory?
 - Can unregistered partnership firm file suit? Explain with relevant provisions.
 - Explain the concept of agency. Discuss in detail the mode of creation and termination of agency.
-

TURN OVER

- सूचना : (१) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
(२) उजव्या बाजूचे अंक गुण दर्शवितात.
(३) आवश्यक तेथे कारणे / केस लॉ द्या.

१. खालील प्रश्नांची उत्तरे दोन - तीन वाक्यात लिहा :

२०

- (अ) गहाण व्याख्या द्या.
(ब) भागीदारी संस्था नोंदणीकरिता तुम्ही सल्ला द्याल का? दोन कारणे द्या.
(क) डेल क्रेडर एजंट (अडते) कोणास म्हणतात?
(ड) भाडे - खरेदी स्पष्ट करा.
(इ) राखीव किंमत म्हणजे काय?
(फ) प्रमुख ऋणको कोण असतो.
(ग) प्रतिनिधीचे वेगवेगळे प्रकार सांगा.
(ह) विशेष धारणाधिकारचा अर्थ काय ते सांगा.
(य) भारतीय भागीदारी कायदा, १९३२ कलम ७२(अ) नुसार सार्वजनिक नोटीसकरिता कोणत्या चार परिस्थिती आवश्यक असतात.
(र) माल विक्री कायदा, १९३० नुसार 'मालांची' व्याख्या द्या.

२. कोणतेही चारांवर टिपा लिहा :

२०

- (अ) हानिभरण आणि हमी (गॅरंटी)
(ब) भागीदारी आणि कंपनीमधील फरक
(क) अदत्त विक्रेता
(ड) क्वी फॅसिट पर ऑलिअम फॅसिट पर से
(इ) लिवाब विक्री
(फ) मावळत्या (आऊट गॉइंग) भागीदाराचे अधिकार आणि कर्तव्य

३. कायद्याच्या आधारावर खालील केसेस सकारण सोडवा (कोणतेही दोन) :

१२

- (अ) श्री 'क्ष' यांनी श्री 'य' यांचे करवी जपानमधून विशिष्ट वस्तूची मागणी केली. श्री 'य' यांनी या वस्तूसोबत जपानमधील मागणी न केलेल्या दुसऱ्या वस्तू भेसळ करून पाठविल्या.
१) खरेदीदार माल स्विकारण्यास नकार देऊ शकतो का? जर हो, तर कोणत्या कारणांमुळे.
२) विक्रेता कोणती कृती करू शकतो, ज्यामुळे खरेदीदार तो माल स्विकारेल?

TURN OVER

(ब) 'ल', 'म' आणि 'न' हे भागीदारी संस्थेचे भागीदार आहेत. 'न' हा डोरमंट भागीदार आहे आणि तो २५ मार्च, २०१७ रोजी निवृत्त झाला. दिनांक १ एप्रिल, २०१७ रोजी भागीदारी विसर्जनासाठी भागीदारांनी विसर्जन दस्तऐवज संमत केला, परंतु ३० एप्रिल, २०१७ पर्यंत सार्वजनिक सूचना (नोटीस) त्यांनी दिली नाही. 'म' ने 'झ' कडून भागीदारी संस्थेच्या नावे रु ४,००,०००/- कर्जापोटी आणले.

१) संस्था 'झ' साठी जबाबदार आहे का? योग्य तरतुदीसोबत कारणे द्या.

२) 'म' च्या कृतीसाठी 'न' ला जबाबदार करता येईल का?

(क) श्री 'प' यांनी श्री 'र' या व्यापाऱ्याला त्याचेसाठी जहाज खरेदीच्या सूचना दिल्या. श्री 'र' यांनी उत्कृष्ट प्रतीच्या जहाज तपासणीकाला जहाज निवडीसाठी नेमले. तपासणीकाने दुर्लक्षणा केल्यामुळे जहाज समुद्र प्रवासास योग्य ठरले नाही आणि हरविले.

१) उप-प्रतिनिधी (सब एजंट) कोण आहे, स्पष्ट करा.

२) श्री 'प' यांची नुकसान भरपाई देण्यासाठी कोण जबाबदार आहे.

३) श्री 'र' हे जहाज तपासणीकाच्या दुर्लक्षणासाठी श्री 'प' ला जबाबदार आहेत का? समर्पक कारणे द्या.

४. सविस्तर लिहा (कोणतेही चार) :

४८

(अ) अनामत (बेलमेंट) व्याख्या द्या. अनामतीचे प्रकार सांगा आणि अनामत देणारा आणि घेणारा यांचे अधिकार आणि कर्तव्य सांगा.

(ब) मालविक्री करारानुसार अध्याहत अटी आणि आश्वासने यावर चर्चा करा.

(क) भागीदारी संस्थेचे विसर्जनाची व्याख्या द्या. भागीदारी विसर्जनाचे विविध मार्ग सांगा.

(ड) विक्री कराराची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. 'विक्रीचा करार' आवश्यक आणि 'विक्री साठीचा ठराव' यातील फरक स्पष्ट करा.

(इ) भागीदारी संस्थेच्या संदर्भाने खालील मुद्द्यांवर चर्चा करा.

१) संस्था नोंदणीचा उद्देश कोणता? संस्थेची नोंदणी बंधनकारक असते का?

२) अनोंदणीकृत भागीदारी संस्था खटला दाखल करू शकते का? योग्य तरतुदीसह स्पष्ट करा.

(फ) प्रतिनिधीची संकल्पना स्पष्ट करा. प्रतिनिधीत्वाच्या निमित्तीचे आणि संपुष्टात येण्याचे वेगवेगळे मार्ग यावर चर्चा करा.